ZEYTİN AĞAÇLARINDA VERTİSİLYUM SOLGUNLUĞU

(*Verticillium dahliae*)

Ağaçtan bir kesit

Ağacın genel görünüşü

Hastalık Belirtisi

•Hastalığın ani ve yavaş ‘’solgunluk olmak üzere 2 tip belirtisi bulunmaktadır**.**

•**Ani solgunluk:** Bu durum kış sonundan erken ilkbahara kadar görülür. Sürgün ve dallar aniden kurur. Bu belirtiler ağacın tek bir yönünde veya daha çok yönünde olabilir.

•Kabuk dokusu erguvan rengine döner. Böyle bir dalın kabuğunun altından boyuna kesitler alındığında iletim demetleri koyu kestane renge dönüştüğü görülür.

•Hastalıklı ağaçların sürgün ve dalları kuruyarak ölür.

•Yapraklar yeşilimsi renklerini kaybederek açık kahverengine döner ve orta damar boyunca geriye doğru kıvrılır.

•**Yavaş solgunluk:** İlkbaharda görülmeye başlar. Çiçeklerdeki belirtiler yapraklardan önce ortaya çıkar. Hastalık çiçeklenme döneminin başında olursa çiçekler dökülebilir. Mumyalaşan çiçek tomurcukları kahverengileşerek ölür ve ağaçta asılı kalır.

•Hastalıklı dallardaki yapraklar önce mat yeşil renklidir. Uç yapraklar dışındakiler kurumadan dökülür.

•Hastalıklı sürgünlerde iletim demetleri koyu kahverengidir.

•Hastalık zeytin ağaçlarında verim düşüklüğü ve ölüme neden olmaktadır.

Hastalığın görüldüğü bitkiler:

•Zeytin, sert çekirdekli meyve türleri, badem, antepfıstığı, asma, berberis, Akçaağaç, atkestanesi, karaağaç, böğürtlen, karpuz, çilek, pamuk, bamya, şerbetçiotu, domates, biber, patlıcan, ayçiçeği, begonya, gül, yabancı otlar başta olmak üzere çok geniş bir konukçu dizisi vardır.

Mücadele yöntemleri:

Kültürel önlemler:

•Sağlıklı üretim materyali kullanılmalı,

•Daha önce hastalığın görülmediği alanlarda zeytinlik tesis edilmelidir. Ancak hastalığın konukçusu olan bitkilerin tarımının yapıldığı yerlerde yetiştiricilik yapılacaksa bu topraklarda en az 2 yıl *V.dahliae*'nin konukçusu olmayan arpa, yulaf, buğday gibi tahıllar yetiştirildikten sonra zeytinlik tesis edilmelidir**.**

•Toprak işleme yüzeysel ve ağacın taç izdüşümüne girmeden yapılmalıdır.

•Gübreleme yaprak ve toprak analiz sonuçlarına göre yapılmalıdır. Aşırı azotlu gübrelemeden kaçınılmalıdır.

•Aşırı sulama ve salma sulama yapılmamalıdır.

•Zeytin bahçelerinde hastalığın bulaşma ve taşınma riskini arttırdığı için kesinlikle ara tarım yapılmamalı, yabancı otlarla da mücadele edilmelidir.

•Hastalıklı sürgünler budanmalı, yapraklar dökülmeden önce budama tamamlanmalı ve budama artıkları bahçeden uzaklaştırılmalıdır. Budama aletleri %10'luk çamaşır suyu ile dezenfekte edilmelidir.

•Kültürel tedbirlerin yanı sıra hastalık etmenin topraktaki yoğunluğunu azaltmak için solarizasyon uygulanabilir.

Kimyasal mücadele:

● Kullanılacak ilaçlar ve dozları hakkında en yakın il veya ilçe müdürlüklerine başvurulmalıdır.